

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рж1 р 12/2024
25.11.2024. године
Београд

Врховни суд, судија Драгана Маринковић, у поступку заштите права на суђење у разумном року предлагача АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ..., ДД из ..., ЂЂ из ..., као правног следбеника пок. ЕЕ из ..., ЖЖ из ..., ЗЗ из ..., ИИ из ..., ЈЈ из ..., КК из ..., ЛЛ из ..., ЉЉ из ..., ММ из ..., НН из ... ЊЊ ..., ОО из ..., ПП из ..., РР из ..., СС из ..., ТТ из ..., ЋЋ из ..., УУ из ..., ФФ из ... и ХХ из ..., као правних следбеника ЦЦ из ..., ЧЧ из ..., ЏЏ из ..., ШШ из ..., АА1 из ..., ББ1 из ..., ВВ1 из ..., ГГ1 из ..., ДД1 из ..., ЂЂ1 из ..., ЕЕ1 из ..., ЖЖ1 из ..., ЗЗ1 из ..., ИИ1 из ... и ЈЈ1 из ..., које заступају пуномоћници Светислав Јовановић и Немања Рубеж, адвокати из ..., одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Р4 р 19/24 од 04.10.2024. године, донео је дана 25.11.2024. године

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба предлагача и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Апелационог суда у Београду Р4 р 19/24 од 04.10.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Решењем Апелационог суда у Београду Р4 р 19/24 од 04.10.2024. године, одбијен је предлог предлагача да се утврди повреда права предлагача на суђење у разумном року у предмету Апелационог суда у Београду Гж1 3051/24. Ставом другим изреке, одбијен је захтев предлагача за накнаду трошкова поступка у износу од 500.000,00 динара према Основној тарифи за поднесак у ванпарничном поступку увећаној за заступање 40 странака и то по 50% за другу и сваку следећу странку.

Против наведеног решења, предлагачи су изјавили жалбу из свих законом прописаних разлога. По члану 15. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, ако је приговор одбијен, жалба се подноси у року од осам дана од дана када је странка примила решење. Међутим, погрешно дата поука о дужини жалбеног рока, не може имати штетне последице за странку без обзира да ли се ради о странци која има пуномоћника адвоката, па је жалба предлагача сматрана благовременом, јер је поднета у оквиру рока (15 дана) датог у поуци о правном леку у побијаном решењу.

Одлучујући о жалби предлагача на основу чланова 17. Закона о заштити права на суђење у разумном року и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку,

Врховни суд је испитао побијано решење применом члана 386. у вези члана 402. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20 и 10/23 – други закон) и утврдио да жалба предлагача није основана.

У поступку доношења побијаног решења нема битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. ЗПП, на које Врховни суд пази по службеној дужности.

Према разлозима побијаног решења, предлагачи су 19.06.2024. године поднели приговор ради убрзања поступка Апелационом суду у Београду, са наводима да је у предмету Првог основног суда П1 6625/21 донета пресуда против које су изјављене жалбе у јануару 2024. године, а затим достављени одговори на жалбу у фебруару исте године, те да предмет упркос томе није достављен другостепеном суду ради одлучивања о жалби. Поред тога, наведено је да поступак у овом спору траје седам година и шест месеци, да је у питању радни спор који се односи на исплату минималне зараде и доприносе за социјално осигурање који су обухваћени тужбеним захтевима. Предложено је да се утврди да је предлагачима повређено право на суђење у разумном року у предмету П1 6625/21 Првог основног суда у Београду, да се наложи Трећем основном суду у Београду и Првом основном суду у Београду да у року од 15 дана доставе предмет на одлучивање о жалбама и да се предлагачима досуде трошкови поступка. Дана 27.09.2024. године предлагачи су поднели допуну приговора наводећи да је у међувремену предмет достављен Апелационом суду у Београду и заведен под бројем Гж1 3051/24, те да остају при изнетим наводима у приговору и предлажу да се овај предмет споји са предметом по приговору осталих тужилаца из истог предмета.

На основу извештаја судије известиоца у предмету Апелационог суда у Београду Гж1 3051/24, утврђено је да је тужба у овом предмету поднета 13.03.2017. године, против СП „Ласта“ ради накнаде штете. Након достављања одговора на тужбу заказано је и одржано припремно рочиште 17.07.2017. године, када је одређено извођење доказа вештачењем путем вештака економско-финансијске струке, који је доставио налазе и мишљења 13.11.2017. године. На рочишту 28.11.2017. године донето је решење о повлачењу тужбе, с обзиром да на рочиште није приступио пуномоћник тужилаца. О предлогу тужилаца за враћање у пређашње стање, првостепени суд је одлучио решењем од 03.04.2018. године, против кога су тужиоци изјавили жалбу. Решењем другостепеног суда од 18.04.2019. године ово решење је укинато, након чега је првостепени суд дозволио враћање у пређашње стање, а затим је на рочишту 01.07.2020. године на предлог тужилаца одређено ново вештачење преко другог вештака економско-финансијске струке и рочиште заказано за 07.10.2020. године, које није одржано, јер се предмет налазио код вештака. По достављању налаза и мишљења вештака 07.09.2021. године и изјашњења на изнете примедбе 27.04.2022. године, пуномоћник тужилаца је предложио извођење доказа новим вештачењем преко другог вештака економско-финансијске струке, а које је одређено решењем 02.08.2022. године и вештак је свој налаз и мишљење доставио суду 10.10.2022. године, а првостепени суд је закључио расправу 07.02.2023. године. Међутим, решењем од 03.04.2023. године закључена расправа је поново отворена ради допуне поступка и закључена 13.09.2023. године, када је донета првостепена пресуда, против које су тужиоци изјавили жалбе 15.12.2023. године, а тужени 16.01.2024. године. На захтев Трећег основног суда у Београду предмет је достављен том суду 15.04.2024. године са напоменом да се врати након увида и након ургенције од 19.06.2024. године, предмет је враћен, а затим

достављен Апелационом суду у Београду 23.07.2024. године и предат већу у рад 24.07.2024. године. Судија известилац је навео да је ожалбеном пресудом одлучено о тужбеним захтевима четрдесет и једног тужиоца за исплату накнаде штете по више основа, о којима је одлучено изреком пресуде на 286 страна, те имајући у виду да је иницијални акт у парници поднет 13.03.2017. године, а да је предмет достављен другостепеном суду 23.07.2024. године, али и сложеност и обимност предмета, исти ће бити разматран на седници већа у законском року.

Имајући у виду укупну дужину трајања поступка пред првостепеним и другостепеним судом, сложеност и обимност предмета, околност да је предмет расправљања накнада штете по више различитих основа, већег броја тужилаца, те да је предмет достављен другостепеном суду 23.07.2024. године, као и наводе судије известиоца да ће предмет бити разматран на седници већа у законском року, а ценећи критеријуме из члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, Апелациони суд је нашао да приговор предлагача није основан.

Оцењујући наводе жалбе, Врховни суд налази да је првостепени суд потпуно и правилно утврдио чињенице које су од значаја за одлуку у овом предмету, као и да је на тако утврђено чињенично стање правилно применио материјално право одбијајући приговор предлагача из разлога које у свему прихвата и овај суд.

Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“ број 98/2006), прописано је да свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега. Одредбом члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода („Службени лист СЦГ“ – Међународни уговори, бр. 9/2003, 5/2005 и 7/2007), („Службени гласник РС“ – Међународни уговори, бр. 12/2010 и 10/2015), између осталог, прописано је да свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама или о кривичној оптужби против њега има право на правичну јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом образованим на основу закона.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року уважавају се све околности предмета суђења, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа и врста предмета суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странака током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлука.

Разумна дужина трајања судског поступка представља оптимално потребно време да се одлучи о праву странке које је спорно, да би се отклонила неизвесност, а странка добила сазнање да ли јој спорно право припада или не, чиме се обезбеђује и правна сигурност странака. Оптимално потребно време за окончање поступка је релативна категорија, која се процењује у сваком конкретном случају на основу околности које се тичу сложености чињеничних и правних питања у судском поступку, понашања подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року, поступање суда, природа захтева, односно значаја предмета спора за подносиоца захтева.

Полазећи од наведених материјално правних одредби у контексту утврђеног чињеничног стања, Врховни суд налази да је првостепени суд одлучујући о приговору предлагача правилно оценио све утврђене чињенице и приликом доношења побијаног

решења узео у обзир све наведене околности. Чињеница је да се ради о поступку у парници из радног односа, у коме је суд дужан да посебно води рачуна о потреби хитног решавања. Међутим, поступак у парници у којој има више од 40 тужилаца, дакле велики број странака, чини овај предмет изузетно сложеним, пре свега из процесних разлога, при чему се такође мора имати у виду да је у току првостепеног поступка донето решење којим је утврђено да је тужба повучена услед изостанка пуномоћника тужилаца са рочишта за главну расправу, те да је у поступку одлучивања о предлогу за враћање у пређашње стање предмет био у фази одлучивања и пред другостепеним судом. Поступање другостепеног суда у конкретном предмету након достављања списка, указује да није протекао инструкциони рок од девет месеци за одлучивање о жалбама прописан одредбом члана 383. став 2. ЗПП. Зато су као неосновани оцењени жалбени наводи предлагача којима се заправо анализира укупно трајање поступка, што све не доводи у сумњу закључак првостепеног суда да предлагачима није повређено право на суђење у разумном року, имајући у виду утврђене чињенице и околности конкретног случаја.

На основу изложеног, Врховни суд је одлучио као у изреци применом члана 17. и 20. Закона о заштити права на суђење у разумном року, а о жалби је одлучивао судија одређен годишњим распоредом послова на основу члана 16. став 4. наведеног закона.

Захтев предлагача за накнаду трошкова другостепеног поступка је одбијен применом члана 153. став 1. и члана 165. ЗПП, који се примењује на основу члана 30. Закона о ванпарничном поступку, имајући у виду да предлагачи нису успели у поступку по жалби.

С у д и ј а
Драгана Маринковић, с.р.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења није дозвољена жалба у смислу одредбе члана 21. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

За тачност отправка
заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић